

Ik druk daartoe af eerst de tegenwoordige berijming van Ps 1: 3b en 4:

Geen zondaar zal 't gewis verderf ontkomen,
Als in 't gericht door God wordt wraak genomen.
Hij, die van deugd en godsvrucht is ontwaard,
Zal niet bestaan, daar 't vrome volk vergaart.

De Heer toch slaat der menschen wegen gā,
En wendt alom het oog van Zijn genā.
Op zulken, die oprecht en rein van zeden,
Met vasten gang het pad der deugd betreden;
God kent hun weg, die eeuwig zal bestaan,
Maar 't heilloos spoor des boozen zal vergaan.

In plaats van deze onzinnige (en dan ook nooit gezongen) onschrijftuurlijke woorden, geeft ons nu deze uitgave den volgende prachtpsalms:

De mensch, wiens hart de Bron des Levens zoekt,
Wordt door het heilig oordeel niet vervloekt;
Gods toorn treft niet wie trouw Zijn Woord bewaren;
Hij brengt hen in bij Zijn getrouwe scharen;
Hij kent hun weg; maar wie zijn God verlaat,
Ervaart, dat eigen weg ten afgrond gaat.

Hier past slechts een dankbare waardeering voor voortreffelijk werk, waarin de zin der Schrift veel beter tot uiting komt, dan in wat wij nu officieel bezitten.

Nu weet ik wel, dat het in ons kerkelijk leven langzaam gaat.

Ik weet ook dat dit niet anders kan.

Hierover moet het oog gaan van mannen van dege wetenschap, en van hen, die dichtertlijk begaafd zijn.

Maar nu deze uitgave er is, zou het onverantwoordelijk zijn indien onze Gereformeerde Kerken de zaak van de verdrinking der psalmen niet aanstonds aan de orde stelden.

En als die aan de orde komt, dan zal deze schitterende uitgave niet slechts aanleiding maar ook voorwerp van bestudering moeten zijn.

En ik twijfel er niet aan, of veel van wat ons hierin geboden wordt, zal ook door ons met groote dankbaarheid worden aanvaard.

Nu heeft deze uitgave ook muzikale betekenis. Aangezien ik in dit opzicht volstrekt incompetent ben, vroeg ik onze kerkorganist, den heer H. J. Smit, zijn oordeel in dezen te willen geven.

De heer Smit was zoo vriendelijk aan dit verzoek te voldoen, waarvoor ik hem hartelijk dank.

Nieuwe psalmberijming en muziek.

In „Amst. Kb.” schrijft de heer H. J. Smit:

Psalmen zingen in de oude kerktoonaarden, en op het oorspronkelijk ritme: Zie hier twee problemen die al lang om oplossing vragen. En waar al heel wat over te doen is geweest. Van de hand van Dr. J. C. de Moor is in 1923 reeds een bruikbaar psalmboek verschenen, waarin hij het oude ritme in eere herstelde, en enkele onmogelijkheden bruikbaar oploste. Toch is uit de praktijk genoegzaam bewezen dat niet alle psalmen in onze tegenwoordige berijming op het oude ritme te zingen zijn.

Ook de oorspronkelijke melodieën consequent te handhaven zonder hier en daar een toevallige verhoging te gebruiken bleek niet mogelijk.

Wil men dus het oorspronkelijke ritme en de oorspronkelijke melodieën onvervalscht handhaven, dan is er maar één mogelijkheid. Een nieuwe berijming, die met een en ander rekening houdt.

Dit biedt de auteur van dezen nieuwen psalmbundel ons hier. En daarover zal elk die zich voor onze psalmen interesseert, zich van harte verheugen.

Over de vraag, of men hier thans volkomen in geslaagd is, zou een reeks artikelen te schrijven zijn; en daar is een Kerkbode niet in de eerste plaats geschikt voor. Laat ik slechts enkele opmerkingen maken.

Wat het ritme betreft waren het voornamelijk de syncopen die heel wat moeilijkheden opleverden. Het woord-accent was vaak in strijd met het maat-accent.

Deze moeilijkheden lost dit boekje op, door op de syncopen één woord of lettergreep te doen zingen, zoals wij reeds kennen uit Psalm 6, bij het woordje „weldadig”. 't Zal evenwel uit de praktijk moeten blijken of deze methode voor volkszang geschikt is.

Ik zal een voorbeeld noemen. Psalm 16 3de regel luidt in de nieuwe berijming:

„Weet dat mij buiten U niets goviel.”

Hier valt de syncope op „U” en wordt op dit woord ook opgelost. We zingen dus een korte en een lange noot op U. Dr. de Moor heeft in dezen Psalm 16 de syncope eenvoudig weggelaten, wel niet zoo oorspronkelijk, maar beter geschikt voor volkszang. En zoo zijn er meer voorbeelden te noemen. Bij Psalm 30 of 139 zijn de syncopen bepaald hinderlijk.

Een goede oplossing vinden we hierin: (zoals bij Psalm 24, eerste en vierde regel,) door een heele en halve noot samen te voegen tot een trioel. Hierdoor krijgt de lettergreep die op de langste noot gezongen wordt, 2 derden van de waarde van één tel. Dit geeft een eigenaardige stuwende aan de melodie.

Maar voor massa-zang geschikt? Vergelijk go echter het onmogelijke ritme uit Dr. de Moor's boekje van dezen zelfden psalm 24 met deze, dan is toch de nieuwe oplossing in elk geval beter geschikt.

Als mantel voor woorden, melodie en ritme meenen wij toch te moeten aanleggen, dat alles zoo natuurlijk mogelijk loopt. Ook de melodie.

't Is toe te juichen, dat er nu eens een serieuze poging is aangewend onze voorzeker zeer schoone psalmmelodieën weer van hun onzuiverheden te bevrijden, maar ik zou zeggen „Weest niet al te consequent”.

De auteur van dezen bundel heeft moeite met de dorische sext. En zeer terecht laat hij ons psalm 130 7de regel aldus zingen: f. f. g. a. b. e. s. g. f. en niet f. f. g. a. b. g. f. Maar waarom moeten we nu psalm 116, die zoo jonisch in onze ooren klinkt, tot elken prijs mixolydisch zingen? En waarom niet wat toegegeven met den mixolydischen leidtoon? (Zie psalm

Aan onze Abonnees!

Nog steeds groeit — dank zij uw medewerking! — het aantal abonnees! Wij hopen dat U zult blijven medewerken! Wij blijven U graag helpen met proefnummers zoo U die aanvraagt!

Als blijk van erkentelijkheid hebben wij een lijst met een keur-collectie boeken samengesteld, waaruit abonnees, die één of meer nieuwe abonnees aanbrengen, een keuze kunnen doen. Wilt U uw krachten beproeven? Indien U ons de lijst aanvraagt, zenden we ze U gaarne toe.

Bovendien stellen we voor den abonnee, die vóór 1 April 1937 de meeste nieuwe abonnees aanbrengt, nog als premie beschikbaar de drie deelen van Prof. Dr. K. Schilder's „Christus in Zijn lijden”. Succes toegewenscht door de uitgevers

Oosterbaan & Le Cointre - Goes.

139 laatste regel). Onze „vergroote- en verkleinerteste ooren” kunnen heusch het schoone waardeeren van de stoere oude kerktoonaarden, maar onnatuur dient gewoerd.

Overigens valt hier alles te waardeeren, en aan te bevelen. Organisten, koopt dit boekje!

Allen, die belang stellen in hun eigen schoonen kerkzang: koopt dit boekje!

Zingt de psalmen zoo eens in Uw familiekring, en ge zult vernemen staun over zooveel schoons, dat onze psalmmelodieën hebben, ontdaan van alle dufheden, die verkeerde gemakzucht er over gebracht heeft.

Voorwaar, een stap in de goede richting!

Examen.

Prof. Dr. G. v. d. Leeuw schrijft in het „Alg. Weekbl. v. Christendom en Cultuur” over de bede: „Leid ons niet in verzoeking”. Over dit laatste woord o.m. dit:

Het grieksche woord voor „verzoeking” is *peirasmos* en beteekent beproeving, alles waardoor de mensch op de proef wordt gesteld. Dat sluit dus twee dingen in, die wij zorgvuldig plegen te scheiden, maar die de Bijbel met zijn sterker realiteitsgevoel even zorgvuldig bijeen houdt: leed en zonde. Zoowel in de rampen, die ons overkomen als in de zedelijke verleiding, die ons belagert, ligt de beproeving van onze standvastigheid, ons geduld, ons Godsvertrouwen. Het Latijn heeft een nog mooier woord: *examen*. Wij worden ons heele leven geëxamineerd, tot het laatste toe, *mortis in examine*, in de beproeving des doods.

„Dr Kuiper”.

Prof. Obbink in het „Algemeen Weekblad”:

Dr Kuiper in de karikatuur; 100 uitgezochte caricaturen, met een brief van Dr Kuiper. Nieuwe herziene uitgave, 1e—5e duizend, Bosch & Keuning, Baarn.

De ontvangst die de libel „Colijn in de caricatuur” ten deel viel, wakte tot deze hernieuwde uitgave der Kuipersche caricaturen op, die stellig in breeden kring belangstelling zal vinden. De meeste teekeningen zijn van Joh. Braakensiek en Albert Halin en overtreffen in geestigheid doorgaans die uit den landel Colijn. Dat kan hieraan liggen dat Kuiper zich beter dan Colijn leent tot caricatuur, maar stellig hebben onze hedendaagsche caricatuur-teekenaars ook van de algemeene malaise te lijden. De fut is er een beetje uit. Dit „Kuiper-pretentboek” is niet maar een reproductie van dat van 1909. Hier zijn ook teekeningen opgenomen van na 1909 en ook enkele uit Kuipers aller-eersten tijd. Ze beslaan dus een veel grooter tijdvak dan de 1e druk.

Ik weet nu wat een „oordeel der liefde” is. Het is dit, dat Prof. Obbink deze recensie zal gedictieerd hebben.

De Silo.

Over den tekst „toidat Silo komt” heeft ondergeteekende nog nooit durven preeken, omdat hij niet zeker was van de betekenis van „Silo”. De pas verschenen Genesis-Kommentaar (slotstuk) van Prof. Dr. G. Ch. Aalders (met „Koningen” van Prof. Dr. C. v. Gelderen (vervolgstuk) een der rijkste aanwinsten uit de „Korte Verklaring” der firma Kok te Kampen, heeft ondergeteekende versterkt in de overtuiging, dat zijn voorzichtigheid goede reden had. De J. D. Boerkoel schrijft er over in „Watergraafsmeersche Kerkbode”:

Als een der eerste Messiaansche voorzeggingen geldt terecht de zegen, dien vader Jacob op zijn sterfbed uitsprak over zijn vierden zoon Juda. We kennen den tekst uit Genesis 49: 8—12; vooral het begin: Juda, gij zijt het, u zullen uw broeders loven; en vers 10: de scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tusschen zijn voeten, toidat Silo komt.

We hebben deze laatste woorden nooit anders dan zoo verstaan, dat de stam van Juda de koninklijke macht zou bezitten tot tijd en wijle de Messias zou verschijnen; dan zou de scepter van Juda weggenomen zijn en hij zou niet langer aan vijand en broeders de wet kunnen stellen. En, zoo voegen we er dan aan toe, hoe is deze profetie letterlijk vervuld? Want toen de Zoon Gods op aarde verscheen, was inderdaad het Davidische huis van zijn glorie vervallen; Israël was onderworpen aan een vreemde macht en had zijn zelfstandig volksbestaan ingeboet.

Maar nu is onlangs in de Korte verklaring met nieuwe vertaling der Heilige Schrift, de bekende uitgave van den heer Kok, het derde deel verschenen van Genesis, waarin Prof. Aalders ons een boeiende, duidelijke en zeer verhelderende exegese biedt van hoofdstuk 31 tot het slot.

En daarin treffen we van den profetischen zegen, dien Jakob aan Juda schonk, een voor een deel andere vertaling en een geheel andere verklaring aan.

Messiaansch blijft de tekst; maar er valt een totaal ander licht op.

Wat de vertaling aangaat, begint vs. 8 hier aldus: Juda, u zullen uw broeders prijzen. En in vs. 10 lezen we niet van den wetgever, maar van den heerscher *schetsa f*, die van tusschen Juda's voeten niet zal wijken, toidat de Silo komt.

Even verder:

Voor de verandering van het woord „wetgever” in vs. 10 verwijst Prof. Aalders naar Pa. 60: 9. Daar lezen we: Efraim is de sterkte mijns hoofds (d.i. mijn helm); Juda is mijn wetgever; Moab is mijn waschpot. Omdat hier telkens sprake is van een voorwerp (helm en waschpot), moet ook bij Juda aan een voorwerp worden gedacht; dus: Juda is mijn heerscherstaf.

Ons heeft natuurlijk reeds gefrappeerd, dat Prof. Aalders niet van „Silo”, als een eigenaam, maar van „de Silo” spreekt.

Over dien naam, zegt hij, bestaat verschil van betekenissen. Sommigen vertalen: van wien het is; de zin luidt dan: toidat hij komt, aan wien de scepter en de heerscherstaf rechtmatig toekomen.

De onder ons meest gangbare opvatting van het woord is deze: rustaanbrenger. De naam wordt dan in verband gebracht met een werkwoord, dat „rustig, onbezorgd zijn” beduidt. Zoo heet één van de gebouwen van de inrichting voor vallende ziekten in Haarlem: Silo.

Weer anderen hebben den naam afgeleid van een stam, die op heerschen wijst. In dit verband zou dit wel passen. Maar uitgemaakt is het niet; en Prof. Aalders kiest voor geen dier opvattingen.

Het is in ieder geval een vreemd woord; en de hoogleeraar vermoedt, dat de Openbaring zich van zulk een vreemd woord als een enigszins mysterieuze benaming bedient, om daardoor de wonderbare persoonlijkheid van den Messias aan te duiden. Dit geschiedt meer; in Psalm 2 wordt inplaats van 't Hebreuwsch het Arameesch gebezigd in de uitdrukking: kniet den Zoon.

Ten slotte:

Prof. Aalders meent, dat de naam later tot een eigenaam is geworden, zooals ook het woord Spruite, en het woord Koeleth, voor Prediker.

Silo heeft burgerrecht verkregen. Maar wat deze naam precies inhoudt, blijft ons nog verborgen.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Nijmegen: Cand. C. Spek te Breda.

Aangenomen naar:

Sellingen: W. Reinders te Overschild.

Benoemd tot Hulpprediker te:

Beilen-Nieuwerood (voor de Evangelisatie te Drijber): Cand. D. Heersink te Oude Pekela.

Theol. School te Kampen.

Naar wij vernemen zijn de rectoraatsverdracht, de installatie en de inauguratie van Dr. K. Dijk als hoogleeraar aan de Theol. School te Kampen, één dag verzet en zullen deze plechtigheden nu plaats vinden in de Burgwalkerk te Kampen, op Donderdag 21 Januari.

„Effatha”.

Gedurende de laatste weken werd „Effatha”, Chr. Instituut voor doofstomme kinderen te Voorburg, tweemaal verblijd met een gift van f 100. De eerste was van een bewoonster van Urk; de tweede van Me. S. te A.

Het bestuur van „Effatha” stelt er prijs op voor dien ongedachten steun zijn hartelijken dank te betuigen.

Namens voornoemd bestuur,

A. SCHILDER,
Penningmeester.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND.”

Bedankt voor:

Enschede en voor Zaandam: J. ter Schegget te Amsterdam-C.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Nieuw-Vennep: A. Dubois te Oud-Beijerland.

Noordeloos: M. Baan te Rijnsburg.

Bedankt voor:

Zeist: W. F. Laman te Middelham.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Goes: M. Helkoop te Utrecht.

Werkendam: W. C. Lamain te Rotterdam.

Bedankt voor:

Grand-Rapids: H. Ligtenberg te Lisse.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Farnsum: Cand. A. v. d. Moat, hulppred. te Bussum.

Lecuwarden: J. R. Wolfensberger te Sneek.

Neder-Langbroek: D. J. v. d. Graaf te Schoonhoven.

Rottum-Stitswerd: Cand. S. Riemens, hulppred. te Haarlem.

Welsum (toez.): Cand. H. Conyde te Utrecht.

Wierden: K. v. d. Pol te Boven-Hardinxveld.

Zevenhoven: Cand. C. A. van Harten te Ter Aar.

Aangenomen naar:

Arnhem: J. Loos te Oudega (W.).

Paramaribo: Cand. H. van Vliet te Wieringerwerf.

Bedankt voor:

Aalburg en Heesbeen: E. E. de Looze te Den Ham.

Loosdunnen: W. H. Walvaart te Doornburg.

Meeuwen: Cand. H. C. P. M. Wiesbosch te Hilversum.

Nieuwe Tonge: J. Bus te Poortvliet.

Oldebroek: C. Vlaabom te Wapenveld.

Tienhoven: H. A. Jellena te Grijskerke.

Wijngaarden (Z.-H.): Cand. A. H. Sonnenberg te Ermelo.

Afscheid van:

Hoewelaken: W. L. Mulder. Tekst: Hebr. 13: 8.

Overleden:

J. B. Benders te Velp, emer.-pred., 74 jaar.

Medew.

Almel.

Mevr.

Dr. B.

Drs. J.

Ermel.

's-Gra.

Philas.

Da. F.

Alle s.

Prof.

INHOUD:

Studien. I.

2: 22b, 23.

schap. Vo.

Deputaten.

Gereform.

vanck” vri.

belceering e.

Obbligatie-le.

— Uit het

Nederland.

satie-vraag.

Kerk in S.

Uit D.

Wie on.

geven van

verwaarlo.

niet dan t.

zu te zoek

vinisme

1888, de S

gehouden,

schap e

derde deel

Het is o

per's hoof

innering t

langen tij

spannen,

Kuyper z

hernieuwd

zichspunt

had getoor

hier en d

duceeren

we voor e

volgen zo

Daar us

king der g

thans in a

kan word

oog belan

In dit en

wat Kuy

Kunst e

ontschuld

met de w

mogelijk

Reeds b

is hij de

talent en l

de algeme

vinist had

God G o d

die Hom

vallen ge

kracht, r

veelszins

vereerde

In de tv

making d

diepsten

tusschen

„Acht me

Kerk God

geen onde

doorleefd

karakter

ontstaan,

is exora

1) Ter o

lezing uit

Kunst”.